Πρέπει να κάνουμε χρήση του ψέματος σε ακραίες περιπτώσεις (Αββάς Κασσιανός)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 29 Δεκεμβρίου, 2020

«Οι Άγιοι παρεκκλίνουν από την αλήθεια όταν πρόκειται για την ωφέλεια της ψυχής, όπως ακριβώς χρησιμοποιεί κανείς και το φυτό ελλέβορο για να θεραπεύσει τις σωματικές ασθένειες».

Πρέπει να κάνουμε χρήση του ψέματος σε ακραίες περιπτώσεις, όπως ακριβώς θα κάναμε και με τον ελλέβορο. Όταν δηλαδή πάρουμε ελλέβορο την ώρα που κινδυνεύουμε από μια θανατηφόρα αρρώστια, γιατρευόμαστε.

Αν όμως πάρουμε αυτή την ουσία σε διαφορετική περίπτωση και όταν δεν διατρέχουμε κανέναν κίνδυνο, αυτή θα προκαλέσει ακαριαίο θάνατο.

Οι άγιοι άνθρωποι που ευαρέστησαν στον Θεό, μεταχειρίσθηκαν σωτήρια το ψέμα, τη στιγμή ακριβώς που κινδύνευσαν να πέσουν στην αμαρτία. Γι’ αυτό και όχι μόνο δεν κατακρίθηκαν, αλλά και δικαιώθηκαν.

Σκεφθείτε τι θα είχε συμβεί, αν αυτοί δεν είχαν κάνει αυτή τη μικρή παρέκκλιση και προτιμούσαν να μείνουν άκαμπτοι στις αρχές τους.

Τέτοια ήταν η περίπτωση της Ραάβ. Η Αγία Γραφή αναφέρει ότι η Ραάβ δεν διέθετε καμιά αρετή, παρά μόνο την αναισχυντία της (Ιησ. Ναυή 2, 1-6).

Παρόλα αυτά, αντί να προδώσει τους κατασκόπους του Ιησού του Ναυή, τους έκρυψε λέγοντας ένα ψέμα. Γι’ αυτό και μόνο, όμως αξιώθηκε να καταταγεί στο λαό του Θεού, κερδίζοντας μια αιώνια ευλογία.

Αν αυτή, αντίθετα, είχε προτιμήσει να πει την αλήθεια και να σώσει τους συμπολίτες της, τότε σίγουρα δεν θα είχε ξεφύγει και η ίδια, αλλά και οι δικοί της από σίγουρο θάνατο.

Δεν θα είχε επιπλέον θέση ανάμεσα στους προγόνους του Κυρίου και δεν θα αναφερόταν το όνομά της ανάμεσα στα ονόματα των Πατριαρχών, ούτε θα αξιωνόταν να φέρει στον κόσμο, μέσω των απογόνων της, τον Σωτήρα Χριστό (Εβρ. 11 , 31: Ιακ. 2,25)

Έχουμε επίσης το παράδειγμα της Δαλιδά. Αυτή πήρε το μέρος των συμπολιτών της και πρόδωσε την αλήθεια για τον σύζυγό της. Εξαιτίας αυτού τη βρήκε αιώνια καταδίκη και δεν άφησε τίποτε άλλο πίσω της, παρά μόνο τη δυσάρεστη ανάμνηση της αμαρτίας της.

Μπορούμε λοιπόν να αποφύγουμε την εμμονή στην αλήθεια, όταν υπάρχει σοβαρός κίνδυνος. Θα πρέπει όμως, αποφασίζοντας να παρεκκλίνουμε από αυτήν, να αισθανόμαστε συγχρόνως βαθιά στη συνείδηση μας και κάποια ενοχή.

Αν εξαιρέσουμε αυτή την περίπτωση της έσχατης ανάγκης, τότε ασφαλώς θα πρέπει πάντοτε να αποφεύγουμε το ψέμα σαν θανατηφόρο δηλητήριο, σαν τον ελλέβορο, ο οποίος είναι σωτήριος, όταν κανείς βρίσκεται κάτω από μια βαριά αρρώστια, αλλά και θανατηφόρος, όταν τον πάρει κάποιος υγιής.

Γιατί ο ελλέβερος κτυπά όλα τα ζωτικά όργανα του σώματος καταλυτικά και με καταπληκτική ταχύτητα.

Η αλήθεια του λόγου μου επιβεβαιώνεται από την περίπτωση της Ραάβ και του Πατριάρχη Ιακώβ. Ούτε η Ραάβ θα γλύτωνε το θάνατο, ούτε ο Ιακώβ θα είχε αποκτήσει την ευλογία των πρωτοτόκων μ’ άλλο τρόπο, εκτός απ’ αυτό το τέχνασμα στο οποίο κατέφυγαν.

Γιατί ο Θεός δεν εξετάζει και δεν κρίνει μόνο τις πράξεις μας. Αξιολογεί επίσης τη θέληση και τις προθέσεις μας. Κάνουμε, για παράδειγμα, κάτι ή δίνουμε κάποια υπόσχεση που αφορά τον αγιασμό και την αιώνια σωτηρία μας.

Ακόμα και στην περίπτωση που αυτή η ενέργεια ή η υπόσχεση είναι φαινομενικά σκληρή και άδικη, ο Θεός θα αξιολογήσει τα αγαθά αισθήματα που βρίσκονται στο βάθος της καρδιάς μας και θα μας κρίνει, όχι σύμφωνα με τα λόγια μας, αλλά συγχρόνως και τις διαθέσεις αυτού που ενεργεί.

Σύμφωνα λοιπόν με όσα είπαμε παραπάνω, μπορεί, αν συμβεί και παρεκκλίνει κάποιος από την αλήθεια, τελικά να δικαιωθεί. Ενώ, αντίθετα, μπορεί, αν επιμείνει στην «κατά γράμμα» αναφορά των γεγονότων, να πέσει σε βαρύ αμάρτημα.

Κατά τον ίδιο τρόπο ο Πατριάρχης Ιακώβ απέβλεπε προς τον τελικό σκοπό της πράξης του. Γι’ αυτό δεν φοβήθηκε να προσποιηθεί ότι έχει κι αυτός τριχωτό δέρμα, όμοιο με του αδελφού του και να τυλίξει τα χέρια του με δέρμα ζώου, ούτε παράκουσε τη μητέρα του που τον παρότρυνε προς αυτή την ενέργεια.

Γιατί ο Ιακώβ έβλεπε ότι θα κέρδιζε περισσότερο παίρνοντας την ευλογία, παρά αποφεύγοντας το τέχνασμα.

Πίστευε ότι η κηλίδα από την αμαρτία θα καθαριζόταν αμέσως με την έκχυση της πατρικής ευλογίας και, σαν ένα μικρό συννεφάκι θα διαλυόταν ευθύς αμέσως η αμαρτία του από την πνοή του Αγίου Πνεύματος.

Έτσι λοιπόν αυτή η επιτηδευμένη υποκρισία θα του επέφερε τελικά μεγαλύτερο κέρδος, από ό,τι θα του πρόσφερε η έμφυτη αγάπη του για την αλήθεια.

(ΑΒΒΑΣ ΚΑΣΣΙΑΝΟΣ, "ΣΥΝΟΜΙΛΙΕΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΑΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ", ΤΟΜΟΣ β', Εκδόσεις "ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ", σελ. 54-56)

(Πηγή ψηφ. κοιμένου: askitikon.eu)